

Uudenkaupungin kaupungin lahjoitus- ja perintövarat: Löytävän vanhustyön Pilke-toiminnan tukeminen 2025–2026

Hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunta 19.11.2024 § 69
2047/02.07.02/2023

Valmistelija: Hyvinvointijohtaja Jan Vuorenlaakso
etunimi.sukunimi(ät)uusikaupunki.fi

Hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunnan 31.01.2023 § 11 päätöksen mukaisesti hyvinvointi- ja vapaa-aikapalveluiden esihenkilö tai viranhaltija voi päättää viranhaltijapäätöksellä varojen käytöstä 5 000 € rajaan saakka kerrallaan ja tuo päätöksen aina tiedoksi hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunnalle. Kaikista lahjoitus- ja perintövarojen käytöstä, joka ylittää 5 000 € rajan voi päättää vain hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunta.

Uudenkaupungin kaupunki solmi tammikuussa 2022 kolmivuotisen kumppanuussopimuksen Fingerroosin säätiön kanssa. Sopimus koski Löytävään vanhustyöhön kuuluvaa Pilke-toimintaa. Pilke on ammatillisesti ohjattua vertaisryhmätoimintaa ikääntyneille päihteidenkäyttäjille. Sopimus alkoi tammikuussa 2022 ja päättyi joulukuussa 2024. Sopimuksen mukaisesti Uudenkaupungin kaupunki myönsi kaupungin lahjoitus- ja perintövaroista 15 000 € vuodessa pilke-toiminnan järjestämiseksi Uudesskaupungissa asuville ikäihmisille. Sopimuskauden kokonaisarvo on 45 000 €. Varoilla on katettu toiminnasta aiheutuvia kuluja kuten kuljetukset ja ruokailu.

Pilke-toimintaa on toteutettu Uudesskaupungissa Fingerroosin säätiön, Uudenkaupungin kaupungin ja hyvinvointialue Varhan yhteistyössä. Ryhmissä on ollut yksi ohjaaja Fingerroosin säätiöltä ja yksi ohjaaja Varhelta ja Uudenkaupungin kaupunki on kattanut toiminnasta aiheutuvia kuluja.

Syksyn 2024 aikana hyvinvointialue Varha on linjannut, että pilke-toiminta ei kuulu lakisääteisiin palveluihin ja vetää olemassa olevan ohjaajaresurssinsa pois pilke-ryhmistä vuoden 2024 loppuun mennessä. Varha avustaa toimintaa jatkossa toiminta-avustuksin ja maksuttomia tiloja tarjoamalla.

Fingerroosin säätiön ja Uudenkaupungin kaupungin (hyvinvointijohtaja) välillä on käyty keskustelua sopimuksen jatkamisesta Fingerroosin säätiön ja kaupungin välillä vuosien 2025–2026 aikana. Jotta Pilke-toimintaa voidaan jatkaa Uudesskaupungissa Fingerroosin säätiön tulee resursoida kaksi työntekijäänsä Pilke-ryhmiin Uudesskaupungissa. Tämän lisäksi toimintaan tarvitaan tukea Uudenkaupungin kaupungilta.

Pilke-toiminnan tavoitteena on tarjota kerran viikossa (noin 2,5h/krt) kävijöilleen mielekäästä tekemistä, sosiaalisia suhteita ja

mahdollisuuden saada samassa tilanteessa olevilta vertaistukea. Pilkettä edeltävänä päivänä pilkeläinen saa ohjaajalta muistutus-/motivaatiopuhelun. Itse toimintaan sisältyy aamupala ja muuta yhdessä suunniteltua toimintaa. Ryhmään osallistuminen on pilkeläiselle maksutonta ja vapaaehtoista. Tarvittaessa pilkeläinen voi saada pilkeohjaajan neuvontaa ja ohjausta arjen asioissa. Pahasti kriisiytyneessä tilanteessa pilkeläiselle voidaan tarjota yksilöityä ja henkilökohtaista ohjausta määrääjäksi. Pilke-toiminta on suunnattu kotona asuville, yli 60-vuotiaille päihteiden kanssa tasapainoileville ikääntyneille ja erityisesti heille, joiden kohdalla raitistuminen ei ole enää vaihtoehto tai perinteiset päihdepalvelut eivät syystä tai toisesta sovellu. Toimintaan saa tulla juuri sellaisena kuin on eikä toimintaan osallistuminen edellytä päihdeettömyyttä. Kohderyhmä on hyvin vaikeasti tavoitettavaa ja palveluiden piiriin saatavaa. Pilkeläiset ovat ohjautuneet toimintaan pääsääntöisesti kotihoidosta, sosiaaliohjauksesta, mielenterveys- ja päihdeyksikön kautta, ikääntyneiden mielenterveyshoitajan ja /tai sairaanhoitajan kautta. Uudenkaupungin alueella toimintaan ja ryhmään pääsyä on toisinaan joutunut odottamaan, koska toiminnalle on ollut suurta kysyntää. Kaupungissa toimii nyt yksi pilkeryhmä, joka pystyy kuitenkin tällä hetkellä vastaamaan alueelliseen tarpeeseen. Kaikki ryhmän kymmenen paikkaa on täynnä.

Pilke-toiminnan rahoitus vuosille 2025-2026

Pilketoiminnan osarahoitus on haettu hyvinvointialue Varhalta ja Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus Stealta, jolla katetaan mm. vakituisten pilkeohjaajien palkkakustannukset.

Uudenkaupungin kaupungin lahjoitus- ja perintövaroista haetaan rahoitusta vuosille 2025-2026 yhteensä 10 000 €/ vuosi, sopimuskauden kokonaisarvo 20 000 €. Rahoituksella on tarkoitus kattaa Uudenkaupungin Pilkkeestä aiheutuvia alueellisia kuluja, joita ovat esimerkiksi:

- ryhmäläisten aamiainen 2000 €
- toiminnasta syntyvät kulut (esim. materiaalit, puhelut) 800 €
- tuntityöntekijän kulut (sijaistaminen) 3000 €
- kuljetuskustannukset 4 200 €

Ryhmätoimintaan soveltuva tila pyritään neuvottelemaan Varhan kanssa ja tilaksi tullaan ehdottamaan Sakunkulmaa.

Pilketoimintaan osallistuvista henkilöistä osa pystyy tulemaan ryhmätapaamispaikkaan itsenäisesti, osa käyttäen heille myönnettyä taksikorttia tai VUKI-kyytiä, mutta ryhmässä on jäseniä, jotka eivät pääse osallistumaan, jos heille ei toiminnan puolesta erikseen suunnitella ja järjestetä kuljetusta kodin ja ryhmätapaamispaikan välillä.

Esittelijä:

Hyvinvointijohtaja Jan Vuorenlaakso

Päätösehdotus: Hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunta päättää myöntää Pilke-toiminnan jatkamiseksi Uudessakaupungissa 10 000 €/vuodessa, yhteensä 20 000 € vuosille 2025 ja 2026. Varat myönnetään Vakka-Suomen Vanhustenkotiyhdistyksen lahjoitusvaroista.

Käydyn keskustelun aikana jäsen Seppo Laine teki vastaesityksen, että kuljetuskustannukset 4200 € poistetaan pykälästä 69. Puheenjohtaja Pilvi Marsela kannatti esitystä.

Päätettyään keskustelun puheenjohtaja totesi, että koska sen aikana oli tehty pohjaehdotuksesta poikkeava kannatettu ehdotus, joten oli äänestettävä. Äänestysmenettelyksi hyväksyttiin sähköinen äänestys.

Ne, jotka kannattivat pohjaehdotusta äänestivät jaa ja ne, jotka kannattivat jäsen Seppo Laineen ehdotusta äänestivät ei.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin neljä jaa-ääntä, kolme ei-ääntä ja yksi tyhjä. Äänestysluettelo liitteenä.

Päätös: Hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunta päätti äänestyksen jälkeen äänin 4-3 (1 tyhjä) hyväksyä esittelijän tekemän ehdotuksen.

Merkittiin, että Raimo Löfstedt poistui tämän asian käsittelyn aikana klo 19.06.
